

ми, передуючими позитивному праву та вищими по відношенню до нього. Держава гарантує захист сім'ї, її організацію та авторитет як необхідну основу соціального порядку, незамінну для процвітання народу і держави. [1]

Ст. 42 Конституції Ірландії закріплює право людини і громадянина на освіту. Згідно із ст. 42, держава підтверджує, що першим і природним вихователем дитини є сім'я, і гарантує повагу до невід'ємного права і обов'язку батьків відповідно до їх можливостей давати своїм дітям релігійне, моральне, інтелектуальне, фізичне і соціальне виховання. [1]

Ст. 43 Конституції Ірландії закріплює право людини і громадянина на приватну власність. Згідно із ст. 43 Конституції Ірландії, держава визнає, що людина, в силу того, що вона розумна істота, має природне право приватної власності на зовнішні блага. [1]

Ст. 44 Конституції Ірландії закріплює право людини і громадянина на релігію. Згідно із ст. 44, держава визнає, що повага до публічного поклоніння є виконанням обов'язку перед Всемогутнім Богом. [1]

Отже, конституційне забезпечення прав людини в Ірландії передусім складається з тексту самої конституції цієї країни. Основні права і свободи людини та громадянина не лише визнаються державою, а й захищаються нею як необхідна умова свого існування.

Список використаних джерел:

1. Конституція Ірландії від 29 грудня 1937 року [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.concourt.am/armenian/legal_resources/world_constitutions/constit/ireland/irelnd-r.htm
2. Конституційне право зарубіжних країн: Навч. посібник / К 65 М. С. Горшенєва, К. О. Закоморна, В. О. Ріяка та ін.; За заг. ред. В. О. Ріяки. — 2-е вид., допов. і перероб. — К.: Юрінком Інтер, 2006. — 544 с.

Місцеве самоврядування як одна з конституційно-правових гарантій

Потургаєв Д.О., студент магістратури навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Науковий керівник: викладач кафедри Кулик Т.О.

Особливої актуальності на сьогодні набуває нове бачення інституту місцевого самоврядування як невід'ємного елемента громадянського суспільства та правової держави в контексті конституційної, політичної, адміністративної та муніципальної реформ, з якими пов'язане сьогодення розвитку Української держави. Конституційно-правова основа місцевого самоврядування покликана забезпечити функціонування дієздатного й ефективного місцевого самоврядування, що є окремою формою народовладдя та інструментом задоволення потреб громадян України через створення необхідних умов надання громадських послуг.

Мета доповіді полягає у вивченні місцевого самоврядування як однієї з конституційно-правових гарантій.

Мета доповіді конкретизується наступними завданнями: визначити поняття місцевого самоврядування; вивчити зарубіжний досвід організації місцевого самоврядування; сформувати основні напрямки реформування місцевого самоврядування.

Конституція України у ст. 7 проголошує, що в Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування. В. Журавський, В. Серьогін, О. Ярмиш визначають місцеве самоврядування як специфічну форму публічної влади, яка самостійно реалізується суб'єктами місцевого самоврядування шляхом вирішення в рамках законодавства питань місцевого значення і не входить у систему державної влади [4, с. 67]. Проте на наш погляд більш точно та детально поняття місцевого самоврядування визначено в ст. 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», де вказано, що місцеве самоврядування в Україні - це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста - самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Наразі активно обговорюється необхідність реформування місцевого самоврядування, тому необхідно звернутися до міжнародного досвіду організації місцевого самоврядування. Необхідно зазначити, що у світі сформовано дві основні моделі місцевого самоврядування, які у тому, чи іншому сполученні поширилися по всьому світу – англосаксонська та континентальна. Напевно одним з найбільш яскравих представників організації місцевого самоврядування за континентальною моделлю. Необхідно підкреслити, що сьогодні Франція, серед більшості демократичних країн Європи є ще й досі найбільш

централізовану державу. Основна ланка місцевого самоврядування – комуни, кожна з яких має свій представницький орган – раду та мера, який обирається з числа депутатів ради. Мер та депутати муніципальної ради, які працюють на постійній основі, складають муніципалітет. В той же час мер є державним службовцем, чия діяльність здійснюється під контролем муніципальної ради та під адміністративним контролем комісара Республіки, який також спостерігає також за законністю рішень комуни у випадку необхідності звертається до суду про їх відміну (тобто щодо муніципальної ради принцип адміністративного контролю не діє).

Що ж стосується англосаксонської моделі то найбільш яскравим її представником напевно є США. Місцеве самоврядування США – підрозділ штату, сформована і яке здійснює свої повноваження у межах правової системи штату. Кожен штат самостійно визначає систему, структуру, повноваження місцевих органів, що у практиці може призвести до урізноманітнення підходів вирішення питань місцевого управління у різних штатах, розмаїттям правового статусу муніципальних одиниць. Особливості роботи органів самоврядування США полягає у: міські ради приймають на своїх засіданнях нормативно-правові акти у формі «резолуцій» (рішень); у голосуванні на засіданнях ради мер участі не приймає, однак має право «вето»; значний вплив на вирішення проблем міста мають мешканці міста. Для цього спеціалістами міської ради проводяться різноманітні опитування, анкетування, з метою з'ясування та вирішення найактуальніших проблем; з метою захисту інтересів територіальних громад мери об'єднуються в різноманітні організації - Асоціацію мерів (НОМА), яка лобіює законодавчі ініціативи, вигідні для муніципалітетів. Фінансова система США є досить децентралізована, її гнучкість полягає у можливості місцевого самоврядування робити перерозподіл коштів між загальним фондом та бюджетом розвитку в разі гострої необхідності [4, с.102].

Підсумовуючи викладене необхідно зазначити що реформування місцевого самоврядування в Україні має відбуватися шляхом децентралізації влади, тобто передачі повноважень з центру на місця з урахуванням можливості, доцільності і спроможності місцевими органами здійснювати останні. Загалом реформування адміністративної структур муніципальної влади має відбутися шляхом створення єдиного органу місцевого самоврядування, що в організаційному, конституційно-правовому та цивільно-правовому статусі представлятиме єдину структуру. Саме такий шлях відповідатиме європейським стандартам організації муніципального менеджменту і створить просту та демократичну систему управління населеними пунктами (їх об'єднаннями). На чолі такого органу (муніципалітету) стоятиме місцева рада, що визначатиме всю муніципальну політику і нести відповідальність за реалізацію всього кола повноважень (як власних, так і делегованих); розподіл конкретних повноважень у структурі цього органу має більш динамічний та ефективний характер [6, с.27]. Також хочу зазначити, що органам місцевого самоврядування має бути надано більш широке коло повноважень стосовно оподаткування, зокрема стосовно регулювання ставки місцевих податків.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР
2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР
3. Розпорядження Кабінет Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р «Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальних організацій влади в Україні»
4. Актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні : кол. монографія / В.О. Антонечко, М.О. Баймуратов, О.В. Батанов та ін. – К. :Атіка, 2007. – 864 с.
5. Евдокимов В.Б., Старцев Я.Ю. Місцеві органи влади зарубіжних країн: правові аспекти. М.: Спарк. 2001. С. 234.
6. Місцеве самоврядування в Україні: теорія і практика. Посібник для депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів /Б.А. Руснак. – Одеса, 2011. - 536 с.
7. Соляник К.Є. Муніципалітети як органи місцевого самоврядування в Україні / К.Є. Соляник // Аспекти самоврядування. – 2003. – № 2 (18). – С. 57

Загальні засади конституційного ладу України

Семенюк В.В., студент 2-го курсу навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент **Пустовіт Ж.М.**

Будь-яка конституція покликана встановити певні правила (принципи), за якими мають будуватися найважливіші суспільні відносини. Приписи конституції встановлюють